

22. Daiktavardžių ir būdvardžių linksniavimo ir rašybos modeliai: vyresnė duktė, mažiausia sesuo, aukštesnioji pušis

IŠMANUSIS GŪGLIS PATARIA!

- Įsidėmėk žodžių duktė, sesuo, pušis, moteris, obelis, viltis savitą linksniavimą!
- Atlikdamas 3 užduotį žvigtelėk į 18 temą – prisimink įvardžiuotinių būdvardžių linksniavimą.

1. Įrašyk linksnių galūnes.

Vienaskaita

- V. kas? vyresnė duktė
K. ko? vyresn_____ dukters
N. kam? vyresn_____ dukter_____
G. ką? vyresn_____ dukter_____
Įn. kuo? vyresn_____ dukter_____
Vt. kur? vyresn_____ dukter_____
Š. ! vyresne dukterie

(10 taškų)

Daugiskaita

- V. kas? vyresnės dukterys
K. ko? vyresn_____ dukter_____
N. kam? vyresn_____ dukter_____
G. ką? vyresn_____ dukter_____
Įn. kuo? vyresn_____ dukter_____
Vt. kur? vyresn_____ dukter_____
Š. ! vyresnės dukterys

2. Įrašyk linksnių galūnes.

Vienaskaita

- V. kas? mažiausia sesuo
K. ko? mažias_____ sesers
N. kam? mažias_____ seser_____
G. ką? mažias_____ seser_____
Įn. kuo? mažias_____ seser_____
Vt. kur? mažias_____ seser_____
Š. ! mažiausia seserie

(10 taškų)

Daugiskaita

- V. kas? mažiausios seserys
K. ko? mažias_____ seser_____
N. kam? mažias_____ seser_____
G. ką? mažias_____ seser_____
Įn. kuo? mažias_____ seser_____
Vt. kur? mažias_____ seser_____
Š. ! mažiausios seserys

3. Įrašyk linksnių galūnes.

Vienaskaita

V. kas? aukštesnioji pušis
 K. ko? aukštesn _____ puš _____
 N. kam? aukštesn _____ puš _____
 G. ką? aukštesn _____ puš _____
 Įn. kuo? aukštesn _____ puš _____
 Vt. kur? aukštesn _____ puš _____
 Š. ! aukštesnioji pušie

(10 taškų)

Daugiskaita

V. kas? aukštesniosios pušys
 K. ko? aukštesn _____ puš _____
 N. kam? aukštesn _____ puš _____
 G. ką? aukštesn _____ puš _____
 Įn. kuo? aukštesn _____ puš _____
 Vt. kur? aukštesn _____ puš _____
 Š. ! aukštesniosios pušys

4. Parašyk šiuos žodžių junginius nurodytu linksniu.

Jaunesnė moteris

Vns. naud.

Vns. šauksm.

Dgs. viet.

Aukščiausia obelis

Vns. naud.

Vns. viet.

Vns. šauksm.

Šviesesnioji viltis

Vns. gal.

Vns. įnag.

Dgs. kilm.

Dgs. gal.

(10 taškų)

23. Daiktavardžių ir būdvardžių linksniavimo ir rašybos modeliai: *sraunusis vanduo, didysis žvėris, gerasis žmogus*

ĮŠMANUSIS GŪGLIS PATARIA!

Prisimink įvardžiuotinių būdvardžių linksniavimo ypatybes!

1. Įrašyk linksnių galūnes.

Vienaskaita

- V. kas? sraunusis vanduo
K. ko? sraun_____ vandens
N. kam? sraun_____ vanden_____
G. ką? sraun_____ vanden_____
Įn. kuo? sraun_____ vanden_____
Vt. kur? sraun_____ vanden_____
Š. ! sraunusis vandenie

(10 taškų)

2. Įrašyk linksnių galūnes.

Vienaskaita

- V. kas? didysis žvėris
K. ko? didž_____ žvėr_____
N. kam? didž_____ žvėr_____
G. ką? did_____ žvėr_____
Įn. kuo? didž_____ žvėr_____
Vt. kur? didž_____ žvėr_____
Š. ! didysis žvėrie

(10 taškų)

Daugiskaita

- V. kas? sraunieji vandenys
K. ko? sraun_____ vanden_____
N. kam? sraun_____ vanden_____
G. ką? sraun_____ vanden_____
Įn. kuo? sraun_____ vanden_____
Vt. kur? sraun_____ vanden_____
Š. ! sraunieji vandenys

Daugiskaita

- V. kas? didieji žvėrys
K. ko? didž_____ žvėr_____
N. kam? did_____ žvėr_____
G. ką? didž_____ žvėr_____
Įn. kuo? didž_____ žvėr_____
Vt. kur? didž_____ žvėr_____
Š. ! didieji žvėrys

3. Įrašyk linksnių galūnes.

Vienaskaita

V. kas? gerasis žmogus

K. ko? ger _____ žmog _____

N. kam? ger _____ žmog _____

G. ką? ger _____ žmog _____

Įn. kuo? ger _____ žmog _____

Vt. kur? ger _____ žmog _____

Š. ! gerasis žmogau

(10 taškų)

Daugiskaita

V. kas? gerieji žmonės

K. ko? ger _____ žmon _____

N. kam? ger _____ žmon _____

G. ką? ger _____ žmon _____

Įn. kuo? ger _____ žmon _____

Vt. kur? ger _____ žmon _____

Š. ! gerieji žmonės

4. Parašyk šiuos žodžių junginius nurodytu linksniu.

Sunkusis akmuo

Vns. gal.

Dgs. įnag.

Dgs. viet.

Vikrusis vagis

Vns. naud.

Vns. gal.

Vns. viet.

Ištikimasis šuo

Vns. naud.

Vns. viet.

Vns. šauksm.

Dgs. kilm.

(10 taškų)

24. Kurso kartojimas

IŠMANUSIS GŪGLIS PRAŠO PASITIKRINTI!

Ko išmokai per mokslo metus, ar pavyko įveikti rašybos spąstus? Atliekant kartojimo užduotis jau teks prisiminti įvairias rašybos temas, kurių mokeisi. Tiesą sakant, šias užduotis tu jau esi kartą atlikęs. Bet ar jas įsiminei? Ar nepakartos tų pačių klaidų? Jei kartojimo užduotis pavyks atlikti savarankiškai ir be klaidų, galėsi savimi didžiuotis – vadina-
si rašybos spąstai įveikti! Sėkmės!

1. Įrašyk praleistas raides.

– Cha, cha, cha! – danguje tri____yk nuaidėjo griausmingas juokas. Mat vieną de-
besį ka____kas taip prajuokino, kad šiam iš akių net ašaros pasipylė ir pradėjo tiesiog
upeliais žliau____ti. Netrukus gatvėse telkšojo didžiuliai šilto vandens klanai, o daugy-
be vaikų, i____kleidę margaspalvius skėčius, džiau____smingai teškenosi tose netike-
tai a____siradusiose balose.

Pro atvirus langus į namus plūdo pavasario gaiva, ant palangių buvo lei____gy-
vės gėlės, nedrį____damos pažvel____ti įžūliam triukšmadariui į akis. Žiemos miegas
____iurbė visas jų jėgas ir grožį, o čia dar tas begėdis gą____dina...

Ant niekada neu____eliančio tako pasirodė dar____štuolių skru____džių būrelis. Jos
____igandusios dairėsi į dangų: ar patrako debesis? Ar neužlies namų? Ar sugriš
skai____čioji saulė ir švies kaip ank____iau? O debesis vis kvatojo, šau____damas,
kvie____damas pavasarį...

(10 taškų)

2. Kur reikia, įrašyk j.

1. Šiandien išgirdau džiugią nau____ieną. 2. Seniau žmonės rugius rankomis p____audavo.
3. ____ieznas – labai gražus miestelis. 4. Vakaraš ji mėgo pasivaikščioti po Laisvės alė-
____ą. 5. Aukso medalį laimėjo ____ieties metikas. 6. Mokslininkų gyvenimas – ____ieško-
jimai ir atradimai. 7. Pavasarį ____iesios upelis visada patvinsta. 8. Danguje sužibo mi-
li____onai žvaigždžių. 9. Aš labai mėgstu so____ų padažą. 10. Parke svaigiai kvepėjo
____ievos.

(10 taškų)

3. Įrašyk dvibalsius *ie, uo* arba balsius *ė, o*.

L____ti vandenį _____ l____tas vėžlys.
 S____jantis ryšys _____ s____jos darbai.
 Ieškoti l____bio _____ purvo l____ba.
 Mokėti d____klę _____ d____snus karalius.
 V____lyvas vakaras _____ v____ningas Kaunas.

(10 taškų)

4. Įrašyk praleistas raides *i* arba *y*, *u* arba *ū*.

1. Skrido kaip sakalas, t____pė kaip vabalas. 2. Ak____se giria, už akių spiria. 3. Bado
 nagai aštr____s. 4. Begulėdamas vietoje ir medis sup____va, ir žmogus praž____va.
 5. Būk giriamas, bet pats nesig____rk. 6. Batas – p____rvo brolis. 7. Geriausi dant____s
 tie, kurie moka liež____vį prikąsti. 8. Greitas dažnai suklumpa, dar dažniau pasl____sta.

(10 taškų)

Užduotys	Galimas taškų skaičius	Surinkai taškų	Pasiekimų lygis									
			NEPATENKINAMAS			PATENKINAMAS		PAGRINDINIS			AUKŠTESNYSIS	
1 užduotis	10		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2 užduotis	10											
3 užduotis	10											
4 užduotis	10		0-3	4-7	8-11	12-15	16-19	20-23	24-27	28-31	32-35	36-40
Iš viso	40											

25. Kurso kartojimas

1. Įrašyk praleistas raides.

1. Gr____žą reikia tikrinti nenuėjus nuo kasos. 2. Jaunuolis dr____siai žengė į gūdų
 mišką. 3. Tėvelis po darbo gr____žta labai pavargęs. 4. Sūnus neišdr____so prisipa-
 žinti pamelavęs. 5. Prieš dingdamas už posūkio, vyras atsigr____žė ir pamojo ranka.
 6. Tinginys ilgai lovoje vartėsi ir r____žėsi, kol pagaliau ryžosi išlipti. 7. Vyras iš visų jė-
 gų įsir____žė ir pastūmė akmenį. 8. Vaikai mėgsta minti m____sles. 9. Ilgai m____ščiau,
 ką rašyti laiške. 10. Labai laukiau serialo t____sinio.

(10 taškų)

2. Įrašyk praleistas raides.

1. Dauguma mokslininkų netiki an____ gamtinėmis jėgomis. 2. Važiuodamas a____
bulas jis a____simušė į tvorą. 3. Senelės pečius a____gaubiau šilta skara. 4. Labai ne-
dražu prie____gyniauti vyresniam žmogui. 5. Jeigu per pamoką būsi i____siblaškęs,
nesuprasi mokytojo aiškinimo. 6. Bilietus į gerą koncertą reikia u____sakyti iš anksto.
7. Milinės an____siuvai žibėjo auksu. 8. Pilies a____gultis truko visą mėnesį. 9. Katė
šoko ant kelių, susirangė ir ėmė murkti.

3. Įrašyk praleistas raides.

1. Vakare pradėjo sni____ti. 2. Išau____tus sūnaus drabužėlius mama atidavė kaimy-
nės vaikeliui. 3. Tėtis atsinešė iš garažo lau____tuvą. 4. Vaikams negalima žaisti su
de____tukais. 5. Močiutė man nume____s šaliką. 6. Emigrantai var____sta Ispanijos
apelsinų plantacijose. 7. Namie vaikų lau____davo besišypsanti mama ir garuojantys
pietūs. 8. Gražiai prašydamas daugiau laimėsi, negu reikalaudamas, ver____damas
ir lie____damas. 9. Sveikas ir laimingas vaikas – tikras mamos džiau____smas.

4. Įrašyk praleistas raides i, j, y arba u, ū, ū.

1. Kiekvienas vaikas turi žinoti, kad negalima internete bendrauti su nepaž____sta-
mais žmonėmis. 2. Jeigu klasėje kas nors iš tavęs tyčiojasi, nebijok pasisk____sti
mokytojui ir tėvams. 3. Močiutė paprašė prisk____sti bulvių didžkukuliams. 4. Įmitu-
siam katinui buvo sunku pral____sti pro siaurą tvoros plyšį. 5. Badaudama mergi-
na taip sul____so, kad atrodė kaip ligonė. 6. Mama prižadėjo dukrai pasi____ti naują
suknelę. 7. Man labai patinka gauti šventinių sveikinimų ir si____sti juos draugams.
8. Svetimam žmogui įžengus į kiemą, Kudlius ima si____sti, loti ir plėstis nuo grandi-
nės. 9. Kūdikiai kas kelias valandas turi ž____sti mamos pienelį. 10. Gražiausiai Pale-
monas atrodo pavasarį, kai praž____sta alyvos.

(10 taškų)

Užduotys	Galimas taškų skaičius	Surinkai taškų	Pasiekimų lygis									
			NEPATENKINAMAS			PATENKINAMAS		PAGRINDINIS			AUKŠTESNYSIS	
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1 užduotis	10											
2 užduotis	10											
3 užduotis	10											
4 užduotis	10											
Iš viso	40											

1. Įrašyk praleistas raides.

1. Kirsdami medžius atogr____žų miškuose žmonės naikina planetą. 2. Rašydamas kontrolinį darbą Danielius nuolat gr____žiojosi į klasės draugus, klausinėjo ir trukdė kitiems susikaupti. 3. Jau žiloje senovėje m____stytojai ieškojo atsakymų į klausimus apie žmogaus gyvenimo prasmę. 4. Mokytoja dėl įžūlios replikos nesutriko, nusišypsavo ir t____sė pasakojimą. 5. Lukas tingiai t____sojo lovoje ir skaitė knygą. 6. Kaimynas įsir____žęs stūmė savo automobilį į kalniuką. 7. Havajų salose nuolat gr____sia ugnikalnio išsiveržimas. 8. Dr____suolis tik šyptelėjo, užšoko ant žirgo ir nušuoliavo kautis su slibinu. 9. Žiemą dauguma gėlių miega, todėl jų nereikia tr____šti. 10. Kiekvienas žemėlapis turi savo m____stelį.

(10 taškų)

2. Įrašyk praleistas raides.

1. Nudužo mano puoduko ____selė. 2. Muziejuje labiausiai sudomino senovinė molinė dvi____sė puodynė. 3. Tą dieną, kai gimė sūnus, tėvas kieme pasodino ____žuoliuką. 4. Švento ____žuolyno paūksmėje vaidilutės saugojo aukuro ugnį. 5. Besaikis žiūrėjimas į kompiuterio ekraną labai kenkia akių l____šiukams. 6. Sveikos mitybos specialistai rekomenduoja valgyti l____šių sriubą. 7. Močiutė v____šeliu nunėrė nuostabią lininę staltiesę. 8. Suklypusiame prieangyje į sieną buvo įkaltas v____šas drabužiams kabinti. 9. Aiškiai matėsi, kad naktį ž____sidėje svečiuotasi lapės. 10. Nuostabiausias kalėdinių mamos pietų patiekalas buvo ž____sienos kepsnys.

(10 taškų)

3. Įrašyk praleistas raides.

1. Akys už pilvą èdr____snės, už rankas gobš____snės. 2. Alkanam ir sausa duona už medų skan____snė. 3. Ašarų vanduo už jūrų vandenį sūr____snis, motinos ašaros už akmenį sunk____snės. 4. Bjaur____usi darbai tams____usią naktį mėgsta. 5. Būk kuklus su sen____sniu, mandagus su jaun____sniu – ir priešai tave pagirs. 6. Blogai, kai Dievas supyksta, bet blog____usia, kai sąžinė išnyksta.

(10 taškų)